

CARTIER Rotonda

Marcela BENEĂ s-a născut pe 4 iunie 1948 în Vărătic, Râșcani, din Republica Moldova. A absolvit Facultatea de Litere a Universității de Stat din Moldova. Profesoară de limba română, redactor la Editura Cartea moldovenească, redactor literar la Filarmonică, redactor superior la Comitetul de Stat pentru Radio-televiziune. Volumele de versuri includ debutul *Zestre* din 1974, prefațat de Grigore Vieru, *Poveste neterminată* (1988), prefațat de Eugen Lungu, *Evadare din frescă* (2008), volum distins cu Premiul Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, dar și cu Premiul Ministerului Culturii și Turismului, cu Premiul Biroului de Informare al Consiliului Europei din Republica Moldova și Premiul Bibliotecii Naționale pentru cea mai citită carte a anului, *101 poeme* (2012), *Traducătorul de suferințe* (2015), volum distins cu Premiul Festivalului Internațional „Primăvara Europeană a Poetilor”, Premiul Uniunii Scriitorilor din România (filiala Chișinău). Versurile poetei au fost traduse în rusă, ucraineană, bulgară, letonă, armeană, georgiană, maghiară, tătară, kazahă, spaniolă, germană și esperanto.

Marcela **Benea**

Rupere de nori

Poeme

R o t o n d a
CARTIER

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.
Tel./fax: 022 20 34 91, tel.: 022 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md
Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.
Tel./fax: 210 80 51. E-mail: romania@cartier.md
cartier.md

*Cărțile Cartier pot fi procurate online pe shop.cartier.md
și în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.
Cartier eBooks pot fi procurate pe iBooks, Barnes & Noble și cartier.md*

LIBRĂRIILE CARTIER

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău. Tel./fax: 022 21 42 03.
E-mail: librariadincentru@cartier.md
Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel.: 022 24 10 00.
E-mail: librariadinhol@cartier.md
Librăria online, shop.cartier.md, tel. 068 555 579.
E-mail: vanzari@cartier.md

Comenzi CARTEA PRIN POȘTĂ

CODEX 2000, Str. Toamnei, nr. 24, sectorul 2, 020712 București, România
Tel./fax: (021) 210 80 51
E-mail: romania@cartier.md

Taxele poștale sunt suportate de editură. Plata se face prin ramburs, la primirea coletului.

Colecția *Rotonda* este coordonată de Em. Galaicu-Păun

Editor: Gheorghe Erizanu
Lector: Em. Galaicu-Păun
Coperta: Vitalie Coroban
Design/tehnoredactare: Marina Darii
Prepress: Editura Cartier
Tipărită la Bons Offices

Marcela Benea
RUPERE DE NORI
Ediția I, martie 2021

© 2021, Editura Cartier pentru prezenta ediție. Toate drepturile rezervate.
Cărțile Cartier sunt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Benea, Marcela.

Rupere de nori: Poeme/ Marcela Benea; coperta: Vitalie Coroban. – [Chișinău]:
Cartier, 2021 (Tipogr. „Bons Offices”). – 96 p. – (Rotonda/ colecția coordonată
de Em. Galaicu-Păun, ISBN 978-9975-79-907-2). – 300 ex.

ISBN 978-9975-86-469-5.

821.135.1(478)-1

B 44

Sunt cartea

De ce lași tu să se creadă că ai fi o carte deschisă?
Toate secretele tale stau și putrezesc în pământ.

Nici măcar unul nu a țâșnit în afară, să zică:
eu sunt taina – aflați-mă, gustați-mă

luați-mă ca pe un supliment alimentar
luați-mă ca pe o pastilă de întinerire;

ungeți-vă pletele – eu sunt untdelemnul
eu susțin eleganța și frumusețea;

eu sunt seva ce hrănește rodiile
orezul, ghimbirul;

eu sunt toate mirodeniile;

eu sunt aroma – savurați-mă;

beți-mă – eu sunt izvorul
eu sunt apa alcătuirii –
norul mort – înviat, steaua
din care au fost smulse razele

sângele ce i s-a scurs
lumina ce se pune pe voi;

măcar o singură taină
să fi țâșnit în afară,
una
care să urle până la epuizare
pentru a fi auzită:
eu sunt cartea – beți-mă, mâncați-mă,
lăsați-mă goală, fără cuvinte.

Mesaje

Mesaj 1

Mă aflu pe un tărâm
dependent de soare aer
apă sânge și moarte.
Nu sunt grăbit să-l părăsesc.

Mesaj 2

Apărat de o pelerină de carne
încerc să țin piept
intemperțiilor.

Mesaj 3

Lumina este lipsită de formă.
Umbrele, apar și dispar.
Mă scufund în nestatornicie.

Mesaj 4

O breșă e de-ajuns:
sunt mai vulnerabil
decât călcâiul lui Ahile.

Mesaj 5

Acest ou nu-mi îngăduie
să ies din găoacea lui
din motiv
că nu mi-a venit încă vremea.
Așteptați-mă cu răbdarea voastră
pusă la încercare.

Mesaj 6

Și ochiul este un ou.
Închis
tăinuiește în el
imaginea lumii:
mai bună mai rea.

Mesaj 7

Un vas răsturnat
mă varsă:
sunt o licoare irosită.

Mesaj 8

Umbra – nu mă reprezintă
oglindea – nu-mi reflectă imaginea.
Mă aflu în ilegalitate?

Păstrăvi

Lui Emilian Galaicu-Păun

Ochii îi sunt
ca niște pepiniere de păstrăvi:
nici o lacrimă-n plus.

Sus
în adâncul de boltă
o pasăre răpitoare
plutește în cercuri
urmărind
ce se întâmplă jos.

Când brazii
își terminară de ascuțit umbrele
un sânge orbitor
inundă apusul
iar păstrăvii lunecoși
evadară din ochii încă
deschiși.

Rupere de nori

Rupere de nori peste stânci.
Tu – șoricelul de câmp.
Sfântul Ilie se joacă.
Bate tobele-n cer.
Bubuie.
Roțile carului scapără.
Sfântul Ilie se joacă încontinuu.
Cu viața ta.
Nu, n-ai murit
(la 18 ani)
doar ți-ai pierdut graiul.
Sfântul Ilie e vesel: buu-buu-buu.
Între stânci,
nici pomină de ciori.
Sfântul Ilie râde în hohote.
Ecoul râde și el.
Cu lacrimi.

Noiembrie, la Bursuceni

L. T.

Cu strălucire rănită
soarele abia se târăște
pe creasta înaltului deal
neatinsă,
iarba crește direct din oase curate.
Lacrimi întârziate – roua ce
nu cunoaște un alt obraz
decât mormântul tău.

Știe cineva ce visează morții?

Știe cineva ce visează morții?

Morții în somnul lor fără capăt...

Copilă fiind

confundam cimitirul cu Raiul

atât de strălucitoare era iarba cimitirului

în care dormeau morții noștri.

Pe atunci țăranii erau civilizați

și nu-și lăsau

orătăniile de capul lor

să pască iarba de pe morminte

iar morții satului toți morții satului

netulburați fiind dormeau în pace

și visau frumos.

(Iar eu

de fiecare dată

când ne îndreptam spre cimitir

o întrebam pe mama:

– Mamă, mergem să vedem Raiul?

– Da, Maria, mergem să tămâiem

mormintele răposaților noștri, răspundea mama

cu o voce care mi se părea prea tristă

pentru un eveniment important ca acesta

*eu fiind copleșită de bucurie
la gândul că voi „revedea Raiul”.)*

Între timp
ceva se schimbă (lucrurile sau oamenii?)
ceva neplăcut din lumea aceasta
avea consecințe neplăcute în lumea
unde credeam eu că dorm toți cei care mor.

O sincronizare ciudată
perturbă visele morților din cimitir –
pe mormintele lor
în loc de iarbă mătăsoasă
se înnădi pălămida, scaietele.

Tu care cânti ca un înger
rogu-te
cântă-le morților din cimitirul nostru
un cântec de leagăn – liniștitor, inspirat –
iarba să crească pe morminte
ca altădată
păpădia să înflorească galben-aprins
iar visele morților
să ia o turnură optimistă.

Nectar și miere

1. Amiază

După stâncă:
iarba
vântul –
Domnul fluieră.

2. Flori de salcâm

Florile de salcâm –
ca versurile albe:
nectar și miere.

Circuit

I

Un surâs strivit
de greutatea unei racle.
Un cuib ascuns în frunzișul unui ulm.
Un cutremur consumându-și replicile.
O câmpie pe care se aștern
în deplină armonie culorile.
Norii călătoresc
doar pentru că se află pe cer –
după a lor mișcare haotică
se mută ploile din loc în loc.
Albul murdar nu-și mai amintește
cum arăta inițial.
Un pictor uitându-și șevaletul în tren –
trenul își vede de drum
respectând orarul și destinația.

II

Câmpia nu se clintește din loc –
doar culorile, ca un șuvoi,
inundă imaginația pictorului:

surâsul se smulge din grimasa
strâmbă și dureroasă
redevinind un surâs firesc
dar mai ales
un surâs luminos;
din cuib țâșnește o pasăre
să-și dezmorțească aripile;

casele,
în urma cutremurului,
încearcă să se refacă
iar cerul intact
ce stă deasupra tuturor
scuipă norii, lumina
înghite un avion
o ciocârlie
dar nu și trilul sonor
viu-colorat
care persistă în urechea celui
cu auzul perfect.

Plânsul

Lui Teo Chiriac

Cu plânsul tău răsunător și virgin
ai deschis ușa ferecată
a acestei lumi.

Plânsul cu lacrimi
și plânsul cel fără de lacrimi
mai grav –
în ADN elementul de bază
esențial.

Între plânsul tău omenesc
întețit
și plânsul firului de iarbă
mut
strălucesc vinovat
lacrimile plânse de Dumnezeu.

Speranța

Speranța își analizează minuțios toate opțiunile:
să se strecoare tiptil între frig și căldură?
Să stea punte între clipă și clipă?
Să fie obscurul neutru între beznă și strălucire?
Să ignore ignoranța și desăvârșirea?
Să salveze de la înec efemerida
căzută în apele tulburi, invadatoare?
Confuză, să oscileze ca o pendulă
între Viață și Moarte
sau să nu se mai ostenească atâta
ci ca un desert ultra-fin
să se lase savurată de ultima?

Diferență de opinie

Oglinda de-acasă e generoasă cu mine:
mă arată exact așa cum îmi doresc.
E în firea lucrurilor să fie așa
de vreme ce
conviețuim în același spațiu.

Ea: îmi suportă răbdătoare grimasele
ridurile, pungile de sub ochi
și alte cusururi nenumite în glas
(mai adaug aici niscaiva lacrimi
pricinuite de unele circumstanțe nefaste).

Eu: sunt sursa ei zilnică
de comunicare umană
dar și de grijă atentă (mereu reciprocă)
de a nu aluneca în depresie:
– Bună dimineața, Oglindă!
– Bună dimineața, drăguță!
Cum ai dormit astă noapte?
Nu mă întrebi
cine-i cea mai frumoasă în țară?..
– De ce-aș întreba când știu
că cea mai frumoasă și mai
plăcut-mirositoare în țară

astăzi este
floarea albă de salcâm.
– Cum? au înflorit salcâmi?
și uimirea o luminează intens
iar ziua noastră are un început senin.
(Slăvit fie efectul terapeutic
al nevinovatului dialog banal!)

Și ziceam
că oglinda de-acasă
mă arată aproape așa
cum mi-aș dori eu să fiu adică bine
nu ca celelalte oglinzi
din afară: răuvoitoare țâfnoase
intolerante cu unele trăsături ale feței
și cu defectele caracteristice vârstei.
Oglinzi străine
care
ori sunt chioare
ori au gheare
ori sunt mincinoase.

Atâta aveam să-ți spun
despre această diferență de opinie.